Sirküler Numarası	**:**	**2026/ 24**
Sirküler Tarihi	**:**	**21/09/2026**
Kanun Adı	**:**	**4857 SAYILI KANUN ve İLGİLİ YÖNETMELİKLER**
Konusu	**:**	**TELAFİ ÇALIŞMASI KAVRAMI, USUL VE ESASLARI (SERİ-4)**

Türk İş Hukuku düzenlemelerinde Fazla Çalışma, Denkleştirme Çalışması, Telafi Çalışması, Serbest Zaman Uygulaması gibi uygulamaların usul ve esasları birbirinden farklılık arz etmekte olup, bu uygulamalara ilişkin usul ve esaslar için kavram ve uygulama kargaşası olduğu anlaşılmıştır. Bu doğrultuda belirtilen kavramların her biri için ayrı bir makale (bir seri şeklinde) yazılması ihtiyacının doğduğu anlaşılmıştır. 2026/21 sayılı makale ile "Fazla Çalışma" kavramı usul ve esaslarına, 2026/22 sayılı makale ile "Serbest Zaman" kavramı usul ve esaslarına, 2026/23 sayılı makale ile "Denkleştirme Çalışması" kavramı usul ve esaslarına değinilmiş idi. Bu makalemizde "TELAFİ ÇALIŞMASI" kavramı usul ve esaslarına değinilecektir. Bu makale SERİ-4 olarak adlandırılmıştır.

TELAFİ ÇALIŞMASI:

1. İLGİLİ MEVZUAT:

4857 sayılı İş Kanunun 64. Maddesinde "Zorunlu nedenlerle işin durması, ulusal bayram ve genel tatillerden önce veya sonra işyerinin tatil edilmesi veya benzer nedenlerle işyerinde normal çalışma sürelerinin önemli ölçüde altında çalışılması veya tamamen tatil edilmesi ya da işçinin talebi ile kendisine izin verilmesi hallerinde, işveren dört ay içinde çalışılmayan süreler için telafi çalışması yaptırabilir. Cumhurbaşkanı bu süreyi iki katına kadar artırmaya yetkilidir. Bu çalışmalar fazla çalışma veya fazla sürelerle çalışma sayılmaz. Telafi çalışmaları, günlük en çok çalışma süresini aşmamak koşulu ile günde üç saatten fazla olamaz. Tatil günlerinde telafi çalışması yaptırılamaz."

İş Kanunu'na İlişkin Çalışma Süreleri Yönetmeliğinin 7. maddesinde "Zorunlu nedenlerle işin durması, ulusal bayram ve genel tatillerden önce veya sonra işyerinin tatil edilmesi veya benzer nedenlerle işyerinde normal çalışma sürelerinin önemli ölçüde altında çalışılması veya tamamen tatil edilmesi ya da işçinin talebi ile kendisine 4857 sayılı İş Kanunu, iş sözleşmeleri ve toplu iş sözleşmeleri ile öngörülen yasal izinleri dışında izin verilmesi hallerinde, işçinin çalışmadığı bu sürelerin telafisi için işçiye yaptırılacak çalışma, telafi çalışmasıdır. Telafi çalışması yaptıracak işveren; bu çalışmanın 4857 sayılı İş Kanunu'nun 64'üncü maddesinde sayılan nedenlerden hangisine dayandığını açık olarak belirtmek, hangi tarihte çalışmaya başlanacağını, ilgili işçilere bildirmek zorundadır. Telafi çalışması, kaynağını oluşturan zorunlu nedenin ortadan kalkması ve işyerinin normal çalışma dönemine başlamasını takip eden 4 ay içerisinde yaptırılır. Telafi çalışması, günlük en çok çalışma süresi olan 11 saati aşmamak koşulu ile günde 3 saatten fazla olamaz. Telafi çalışması, tatil günlerinde yaptırılamaz.

2. DEĞERLENDİRME VE UYGULAMA:

Telafi çalışması denkleştirme çalışmasının aksine işçinin önce çalışmaması, daha sonra ise çalışması esasına dayanır. İşçi önce kanunda belirtilen sebepler ile çalışmaz, daha sonrasında ise bu çalışmadığı süre kadar işçilik borcunu fazla çalışarak öder.

Telafi çalışması yapılabilecek nedenler sınırlıdır:

a) **<u>Zorunlu nedenlerle işin durması:</u>** Deprem, yangın, sel vs. gibi tabi ve beşeri afetler olabileceği gibi, büyük arıza, sosyal olaylar, karantina gibi olgular da olabilir. Önemli olan istenmeyen ve zorlayıcı öğesinin bulunmasıdır.

b) **<u>Ulusal bayram ve genel tatillerden önce veya sonra işyerinin tatil edilmesi:</u>** Resmi tatillerden önce veya sonra işyerinin tatil edilmesi hallerinde söz konusu olur. Genelde bayramların veya arife günlerinin öncesindeki ve/veya sonrasındaki hafta tatilleri ile birleştirilmesiyle söz konusu olur.

c) **<u>Benzer nedenlerle işyerinde normal çalışma sürelerinin önemli ölçüde altında çalışılması veya tamamen tatil edilmesi:</u>** Kanun sebepler konusunda esnek davranmakla birlikte a ve b maddelerinde belirtilen zorlayıcılık veya genel yarar kriterleri çerçevesinde çalışma süresinin önemli ölçüde altında çalışılması veya işyerinin tatil edilmesi söz konusudur.

d) **<u>İş sözleşmeleri ve toplu iş sözleşmeleri ile öngörülen yasal izinleri dışında izin verilmesi hallerinde:</u>** Buradaki durum izin hakkı bulunmayan işçinin ihtiyacı sebebiyle işveren tarafından izin verilmesi ve verilen izin süresi kadar sonradan fazla çalışma yaparak telafi edilmesidir.

Telafi çalışmasında işverenin temelde işçinin rızasını arama zorunluluğu yoktur. Ancak yukarıdaki "d" fıkrasında belirtilen "İş sözleşmeleri ve toplu iş sözleşmeleri ile öngörülen yasal izinleri dışında izin verilmesi hallerinde" doğaldır ki işçinin rızası gerekir. Bunun dışında zorlayıcı neden ve ulusal bayram ve genel tatillerden önce veya sonra işyerinin tatil edilmesi veya benzer nedenlerle işyerinde normal çalışma sürelerinin önemli ölçüde altında çalışılması veya tamamen tatil edilmesi hallerinde işçinin rızasına gerek yoktur. Durum zaten zorlayıcı nedene veya genel yarar sebebiyledir.

Telafi çalışması işyerinin tamamına yaptırılabileceği gibi belli bir bölümdeki işçilere de yaptırılabilir.

İşveren telafi çalışmasını işçilere bildirmek zorundadır. Bu bildirimde yukarıda sayılan nedenlerden hangisine dayandığını açık olarak belirtmek, hangi tarihte çalışmaya başlanacağını, telafi çalışmasına tabii tutacağı işçilere bildirmek zorundadır. Bu bildirimin ispat yükü bakımından yazılı yapılmasında fayda vardır.

Telafi Çalışması işyerinin normal çalışmaya geçmesinden itibaren 4 ay içerisinde yaptırılması gerekmektedir. Yani iş yeri eksik çalışma veya tatili ya da işçinin istediği izni tamamlamasından başlamak üzere 4 ay içerisinde telafi süresini tamamlamak zorundadır. Bu 4 ay içerisinde tamamlayamazsa işverenin kalan işçilik alacağı ortadan kalkar.

Telafi çalışma süresi günde en fazla 3 saattir. Telafi çalışma süresinde de günde 11 saat çalışma süresi ve gece 7,5 saatten fazla çalışma yasağı aynen geçerlidir. Bu itibarla günde 9 saat çalışan işçi günde en fazla 2 saat (toplam 11 saat), günde 8 saat çalışan işçi 3 saat (Toplam 11 saat), günde 7,5 saat çalışan işçi ise 3 saat (toplam 10,5 saat) telafi çalışması ve çalışma yapabilir. Bununla birlikte cumartesi günü çalışılmayan veya yarım çalışılan günlerde işyerlerinde bu günlük 3 saatlik süre kullanılabilir.

Ulusal Bayram ve Genel Tatil günlerinde ve Hafta Tatili günlerinde Telafi çalışması yapılamaz.

Bilgilerinze sunar, iyi çalışmalar dileriz.

Not: İşbu verdiğimiz bilgiler ve sirkülerimiz, mevzuat hükümleri dikkate alınarak bilgi vermek amacıyla düzenlenmiştir. Bu itibarla tereddüt edilen bir husus bulunması hâlinde işlem tesis etmeden önce tarafımıza danışılmasını rica eder; yalnızca sirkülerdeki ve WEB sitemizdeki bilgiler ile açıklamalar dayanak gösterilmek suretiyle yapılacak işlemler sonucunda doğacak sonuçlar ve zararlardan şirketimizin sorumlu olmayacağını hatırlatmak isteriz. Soru, görüş, eleştiri ve önerilerinizi danismanlik@mytesvik.com adresine gönderebilirsiniz.